

Council of Europe
Conseil de l'Europe

European Union
Union européenne

Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji

MOLI-Srbija – sažetak –

Naziv projekta	Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji (MOLI-Srbija)
Project area	Srbija
Budžet	EURO 2.200.000,00
Finansiranje	Evropska Unija (90,91%) i Savet Evrope (9,09%)
Nacionalni doprinos u naturi	Vlada Republike Srbije (EURO 65.000,00 - u opremi)
Implementacija	Savet Evrope: Odeljenje za privredni kriminal, Direktorata za saradnju, DGHL
Trajanje	36 meseci (15. novembar 2010. – 15. novembar 2013.)

OPIS TRENUTNOG STANJA I OPRAVDANOST

Privredni i organizovani kriminal nastavljaju da budu ozbiljna pretnja po privredu i razvoj demokratije i vladavine prava u Srbiji. Prema navodima Uprave za sprečavanje pranja novca (USPN), organizovane grupe su pre svega aktivne u prevarama vezanim za hartije od vrednosti, upotrebu fiktivnih preduzeća i transakcije sa offshore kompanijama. Pranje novca košta privredu Srbije 3-5% BDP-a svake godine, a većina slučajeva vezuje se za investicije u nekretnine.

Poslednjih godina vlasti u Republici Srbiji su intenzivirale napore ka podizanju kapaciteta za borbu protiv privrednog kriminala uopšte, uključujući sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma. U septembru 2008. godine Vlada Republike Srbije je usvojila Nacionalnu strategiju za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma¹ kao i Akcioni plan za primenu nacionalne strategije za period 2009-2013 koji je usvojen u aprilu 2009. godine.

Određeni napredak u razvoju institucionalnih kapaciteta Ministarstva finansija i pravosuđa je ostvaren kroz primenu projekta za borbu protiv ekonomskog kriminala u Republici Srbiji (PACO Srbija) koji je finansirala Evropska agencija za rekonstrukciju (EAR) a implementirao Savet Evrope.

U finalnom izveštaju PACO Srbija identifikovana su brojna specifična pitanja kojima je potrebno posvetiti posebnu pažnju kada se govori o kontroli pranja novca i finansiranja terorizma. Pre svega to su „praktična primena zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, sprovođenje nacionalne strategije za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, obuke i dalje usavršavanje u oblasti informacionih tehnologija“. U aktuelni projekat su ugrađeni rezultati postignuti kroz primenu projekta PACO Srbija, kao i preporuke koje su navedene u finalnom izveštaju². Takođe, u Godišnjem izveštaju Evropske komisije o napretku procesa evropskih integracija u Republici Srbiji za 2009. godinu³ nalaze se jasne preporuke za preduzimanje dodatnih aktivnosti u cilju poboljšanja krivičnih istraga u slučajevima pranja novca. U izveštaju od 5. novembra 2008. godine⁴ koji je Komisija uputila Savetu i Evropskom parlamentu o strategiji proširenja i glavnim izazovima u periodu 2008-2009, takođe se navodi da „su kapaciteti za sprovođenje konfiskacije imovine stečene krivičnim delom i dalje mali. Resurse za sprovođenje istraga, saradnju između različitih organa, kao i kapacitete za sprovođenje svih ovih mera treba dalje unaprediti“.

S obzirom na gore-navedeno, ovaj projekat tehničke pomoći teži da doprinese ostvarivanju postavljenih ciljeva i predstavljajući sredstvo za podršku sprovođenju reformi u sledećim oblastima:

¹ http://www.apml.org.rs/index.php?option=com_remository&Itemid=10&func=startdown&id=111&lang=en

² Vidi stranu 6 akcioni plan

³ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2009/sr_rapport_2009_en.pdf

⁴ http://www.europa.org.yu/upload/documents/key_documents/2008/strategy_paper_incl_country_conclu_en%202008.pdf

- Obezbeđivanja da sistem za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Republici Srbiji bude u saglasnosti sa relevantnim međunarodnim standardima;
- Podizanja nivoa svesti javnosti o pretnji koju privredni kriminal predstavlja po svakodnevni život građana i za društvo u celini, kao i nužnosti da država preduzme efektivne mere da te pretnje ublaži;
- Jačanja kapaciteta Uprave za sprečavanje pranja novca (USPN), policije, tužilaca, sudija, finansijskih institucija i drugih stručnjaka i organizacija kako bi oni svoje dužnosti izvršavali efikasnije u smislu sprečavanja i kontrole privrednog kriminala, pranja novca i finansiranja terorizma;
- Obezbeđivanja i jačanja mehanizama za efektivnu koordinaciju i saradnju između različitih institucija;
- Povećanja efikasnosti sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma kroz jačanje uloge informacionih tehnologija kao alata za prikupljanje i analizu finansijskih podataka.

CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI

Opšti cilj	Da doprinese demokratiji i vladavini prava kroz sprečavanje i kontrolu pranja novca i finansiranja terorizma kao i drugih oblika finansijskog kriminala u Srbiji, u skladu sa evropskim i drugim međunarodnim standardima.
Svrha projekta	Da unapredi kapacitete sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji, pre svega imajući u vidu zakonodavni okvir, veštine i operativne kapacitete.
Rezultat 1	Predlozi za izmene zakonodavnog okvira u smislu njegovog usaglašavanja sa primenljivim evropskim i drugim međunarodnim standardima - pripremljeni i dostupni.
Rezultat 2	Pojačana podrška javnosti naporima za sprečavanje i kontrolu privrednog kriminala.
Rezultat 3	Unapređeni kapaciteti USPN za obavljanje dužnosti u skladu sa zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma kao i sa Moneyval preporukama.
Rezultat 4	Unapređeni kapaciteti policije, relevantnih službi Ministarstva finansija i pravosuđa da otkriju, istraže, podignu optužnicu i donesu presudu u slučajevima pranja novca, finansiranja terorizma i privrednog kriminala (uključujući pronalaženje novca koji je nastao kriminalnim aktivnostima preko interneta).
Rezultat 5	Unapređeni kapaciteti regulatornih tela, organa za nadzor kao i drugih institucija koje su obavezne da postupaju po zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma za primenu Moneyval preporuka i sprovođenje mera u skladu sa procenom rizika.
Rezultat 6	Ojačani mehanizmi i procedure za saradnju i razmenu informacija između insitucija u okviru sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji, uključujući i saradnju između javnog i privatnog sektora
Rezultat 7	Poboljšana tehnička infrastruktura za prikupljanje, analizu i razmenu informacija neophodnih za sprečavanje i kontrolu pranja novca, finansiranja terorizma kao i predikatnih krivičnih dela iz oblasti finansijskog kriminala

PARTNERI/KORISNICI

Glavni partneri projekta sa strane Republike Srbije su **Uprava za sprečavanja pranja novca (USPN)** i **Ministarstvo finansija**.

Korisnici projekta/ciljne grupe su takođe:

- Ministarstvo unutrašnjih poslova
- Narodna banka Srbije
- Republičko javno tužilaštvo
- Ministarstvo pravde
- Vrhovni kasacioni sud
- Pravosudna akademija
- Kriminalističko-policijska akademija
- Komisija za hartije od vrednosti
- Strukovna udruženja
- Udruženja novinara i NVO

IMPLEMENTACIJA

Tim projekta Saveta Evrope u Beogradu (Srbija) čine stalni konsultant, saradnik na projektu i asistent na projektu. Tim sa sedištem u Beogradu sarađivaće direktno sa korisnicima projekta, a podršku i uputstva će dobijati od menadžera projekta iz Strazbura u Francuskoj. Tim će u celosti biti odgovoran za upravljanje projektom i sprovođenje projektnih aktivnosti u Srbiji

u ime Saveta Evrope. Za nacionalnog koordinatora projekta kojeg imenuje Vlada određen je viši službenik USPN. On će biti glavni partner za organizaciju projektnih aktivnosti ispred vlasti Republike Srbije.

Sveobuhvatan nadzor nad sprovođenjem projekta će obezbediti Jedinica za borbu protiv korupcije i sprečavanje pranja novca i Odeljenje za informaciono društvo i organizovani kriminal, Direktorata za saradnju, Generalnog direktorata za ljudska prava i pravne poslove Saveta Evrope u Strazburu. Detaljan plan rada sa projektnim aktivnostima, vremenskim rasporedom, planom angažovanja međunarodnih i nacionalnih konsultanata/eksperata na kraće periode kao i sa navedenim odgovornim institucijama Vlade Republike Srbije biće dostupan nakon isteka početne faze projekta. Savet Evrope će osigurati aktivno učešće lokalnih stručnjaka kada to bude moguće, kao i odgovarajući odnos učešća evropskih i lokalnih eksperata u svim projektnim aktivnostima. Svi lokalni eksperti moraju da budu nezavisni i ne smeju biti u položaju koji predstavlja sukob interesa u Srbiji.

KONTAKT

Strazbur (Francuska)

Corruption and Money Laundering Unit (CMLU)
Economic Crime Division (ECD)
Directorate of Cooperation - DGHL
Council of Europe, F-67075 Strasbourg
Cedex FRANCE
Tel: +33 3 88 41 26 29; Fax: +33 3 90 21 5650
ardita.abdiu@coe.int and/or ilknur.yuksekk@coe.int
www.coe.int/economiccrime

Beograd (Srbija)

Projektni tim MOLI
Kancelarija Saveta Evrope u Beogradu
Španskih boraca 3
Blue centar, blok 26
11000 Beograd, Srbija
Tel: + 381 11 71 555 20/21
Fax: + 381 11 3122 088
teodora.lukovic@coe.int
www.coe.int/moliserbia